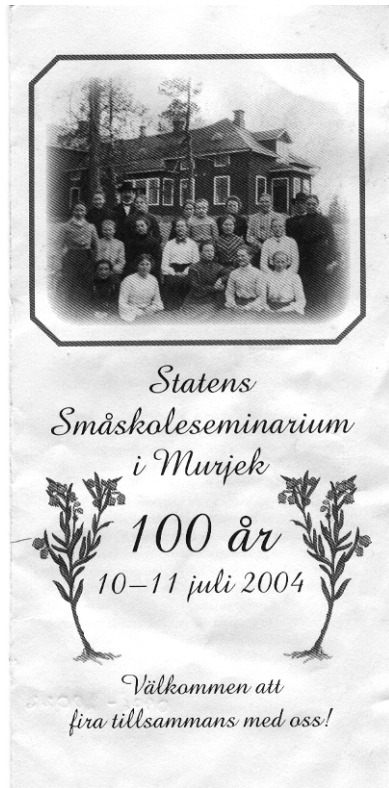

SMÅSKOLESEMINARIETS 100-ÅRSJUBILEUM I MURJEK 10-11 JULI 2004

Av Laila Persson, Harads

Tidigt i våras fick jag och många med mig en inbjudan att delta i seminariets jubileumsfirande. Det var Murjeks Hembygdsförening som stod för inbjudningen.

Lördagsmorgonen var mulen och grå, men inget regn. Klockan elva skedde invigningen i Murjeks kyrka. Högtidstalet hölls av Kent Ögren, tidigare kommunalråd i Jokkmokk, men numera landstingsråd i Luleå. Monica Sundström hälsade alla välkomna. Mycket folk hade mött upp. Det var bybor, många hemvändare, folk från trakten och anhöriga till seminariets gamla elever.

Docent Kenneth Awebro höll ett föredrag, MISSIONSSKOLAN BLIR ÖVNINGSSKOLA – DEN FÖRSTA TIDEN. Det var intressant att få en inblick i hur tillblivelsen av skolan och utbildningen av kvinnor, som skulle utbildas till lärare, började.

Fram till år 1904 bedrevs undervisningen i Mattisudden. Redan i början av 1900-talet hade förberedelserna börjat för den fortsatta utbildningen på seminariet i Murjek, som tog sin början 1904.

Lunch och buffé serverades i seminariets lokaler kl. 12.30. Utsökt goda pajer, inlagd sill, lax, tunnbrödsrullar, olika sallader samt kaffe på maten fick hungriga gäster smaklökarna att vattnas i munnen.

Museet var öppet hela dagen. En jämn ström av intresserade blev guide av Siv Engfors, som berättade om museets samlingar. För oss, som hade mödrar som gått här, var det gripande att gå i trappan, se skolsalen med de nötta skolbänkarna och veta, att här hade de vistats i tre år av sitt liv.

Charlotte von Fredrich, som varit lärare i Murjek, hade fotograferat människor, skolklasser och byggnader. Dessa hade hon sammanställt till en intressant utställning. Intresset var stort och samtalen livliga omkring bilderna. Det var ibland trångt i salen.

Tiden gick fort. Klockan två samlades vi åter i kyrkan. Kirunasonen Curt Persson, chef för Norrbottens Länsmuseum skulle tala om DE LOKALA SAM-

LINGARNA – ETT MERVÄRDE FÖR MÅNGFALDEN I NORRBOTTENS LÄN. En lång titel, men kortfattat tolkade jag hans föredrag på följande sätt. Varje samhälle, stort eller litet, har tillsammans med människorna som bor där, så mycket historier om det gamla, om folket, som levt där och som nu bor där. Allt skall tas tillvara. Sammantaget bidrar detta till kulturen i länet.

PRO i Murjek sålde kaffe i föreningslokalen. Det var skönt att få frisk luft och sträcka på benen. Stärkta av kaffet gick vi tillbaka till kyrkan. Docent Alwebro höll ett föredrag, GLIMTAR OCH MÄNNISKOR FRÅN SEMINARIETS TID. Det var intressant att höra.

Biolog Mats Karström överlämnade ett fotografi föreställande fågelskådaren m. m. Erik Rosenberg med sin tax Murjek. Hans berättelse slutade med att denne Rosenbergs alla taxar kallades Murjek.

Middag skulle serveras kl. 19.00. Väntetiden fram till dess bjöds vi på underhållning av bröderna Sören och Roland Ek. De hade en omväxlande repertoar och var duktiga spelmän och sångare. Det är alltid roligt att lyssna på musiker från bygden. Middagen serverades i ett stort tält. Två vackert dukade festbord mötte de sextioalet gäster som hade mött upp och lät sig väl smaka av maten. Förrätten bestod av en tunnbrödsskål med laxröra. Rensteken serverades med murkelsås, potatis, grönsallad och gelé. Valfri dryck serverades till. Caj Enqvist berättade om tre släktingars seminarietid. Elise Tavuo berättade om sina morföräldrar, pappan hade varit den första rektorn. De hade kommit till Murjek från Uppsala 1901. Modern hade trivts så bra i Murjek, varför hon lämnade Murjek med tungt hjärta vid flytten därifrån.

Söndagsmorgonen den 11 juli föll det ett lätt regn, när jag åkte från Pålkem. Det hade anordnats en tipspromenad efter frukost för frukostgästerna. Solen bröt fram, och det blev en strålande dag. Klockan elva var det samling i kyrkan. Idag skulle Hagar Normark, född i Malå men bosatt i Sundbyberg, samt Laila Persson, född i Pålkem men bosatt i Harads, berätta om våra mödrar, som gått på seminariet.

Hagar Normarks berättelse var mycket stark och fängslande. Vi följde med i hennes berättelse med skratt och tårar. Hennes mor hade gått på seminariet åren 1909-1912. Hagar skulle fylla 85 år den 21 juli. Hon var en mycket vital kvinna med mycket visdom och livserfarenhet. Min mors seminarietid sträckte sig mellan åren 1906-1909. Jag läste upp hennes egen berättelse. Resan till första platsen, blandat med glimtar om hennes liv. Vi båda fick mycket uppskattning för våra berättelser. Det värmdes och kändes bra för oss att på detta sätt hedra våra mödrars minne.

Efter lunch ringde kyrkklockan till gudstjänst. Kyrkoherde Bertil Fors i Vuollerims församling förrättade gudstjänsten. Claes Hammarström från Harads var organist. Efter gudstjänsten blev det en kort paus på kyrktrappan. Eva-Stina Sandling sjöng till Hans de Ward på bas. De hade kallat sin musikstund EN MENING MED BLÅHET. Det var en sällsam musikupplevelse. En kort andaktsstund avslutade dagen i kyrkan. Vid kyrkkaffet i den vackert blåmålade församlingsgården berättade Siv Engfors om den trearmade ljusstaken, som hittats i Skogstorpet. Kaffet smakade bra. Det blev en trevlig och fin avslutning på de två dagarnas gemenskap.

Tacksamhetens tankar går till medlemmarna i Murjeks Hembygdsförening för allt arbete de lagt ner för att göra dessa dagar till den succé som de blev. På detta sätt har de hedrat de människor som i början på 1900-talet kom till bygden för att börja denna historiska era, hedrat alla dessa unga kvinnor, som kom till Murjek för sin utbildning och sedan fostrat tusentals barn i generation på generation.

